

กระบวนการปรับปรุงการบอกเลิกสัญญาจ้างงานก่อสร้าง

ส่วนนิติการ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

โดย

นางสาววนิดา ศรีถาวร

นิติกร

ส่วนนิติการ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

กระบวนการปรับปรุงการบอกเลิกสัญญาจ้างงานก่อสร้าง

ส่วนนิติการ

คำนำ

กระบวนการปรับปรุงการบอกเลิกสัญญาจ้างงานก่อสร้าง ของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์นี้ จัดทำขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง ผู้ควบคุมงาน นิติกร และผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และ ระเบียบ หนังสือเวียนของกรมบัญชีกลางที่เกี่ยวข้อง ในการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างผู้ประกอบการ ให้เป็น มาตรฐานเดียวกัน ลดความผิดพลาดในการทำงาน ทั้งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับงานก่อสร้าง ภายในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ให้ก่อสร้างแล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์ของสัญญา

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การปรับปรุงกระบวนการบอกเลิกสัญญาจ้างงานก่อสร้าง ของมหาวิทยาลัย วลัยลักษณ์ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับ พนักงาน ลูกจ้าง และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

วนิดา ศรีถาวร

กันยายน ๒๕๖๗

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

๑. บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ๑

๑.๒ วัตถุประสงค์ ๒

๑.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับ ๒

๑.๔ ขอบเขตของงาน ๒

๑.๕ คำนิยาม ๒

๒. แนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุง ๓

๒.๑ กรอบแนวความคิดในการพัฒนา/ปรับปรุง ๓

๒.๒ ขั้นตอนการพัฒนา/ปรับปรุง ๔

๓. ผลการพัฒนา/ปรับปรุง ๗

๓.๑ ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของกระบวนการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างแบบเดิม ๗

๓.๒ เปรียบเทียบกระบวนการเดิมกับกระบวนการใหม่ ๗

๓.๓ ข้อดีและข้อเสีย/ข้อจำกัดของกระบวนการพัฒนา/ปรับปรุงใหม่ ๗

๔. สรุปและข้อเสนอแนะ ๙

๔.๑ สรุปผลการดำเนินงาน ๙

๔.๒ ข้อเสนอแนะ ๙

เอกสารอ้างอิง ๑๐

ประวัติผู้เขียน ๑๑

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

๑. บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เดิมการจัดซื้อจัดจ้างตลอดจนการบริหารพัสดุภาครัฐของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ดำเนินการอยู่ภายใต้ระเบียบมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๔ ไว้เป็นการเฉพาะ ต่อมาพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้โดยกฎหมายดังกล่าวกำหนดยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุภาครัฐที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายดังกล่าว ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุของหน่วยงานภาครัฐซึ่งรวมถึงมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าว อันเป็นกฎหมายที่กำหนดกรอบการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญซึ่งก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ มีการวางแผนการดำเนินงานและมีการประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีการส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งในการป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในการจัดซื้อจัดจ้าง ประกอบกับมาตรการในการกำหนดวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุไว้ ๓ วิธี คือ วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป วิธีคัดเลือก และวิธีเฉพาะเจาะจงตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติฯ ประกอบข้อ ๒๙ ของระเบียบกระทรวงการคลังฯ ซึ่งจะทำให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนทั้งยังสอดคล้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ Integrity and Transparency Assessment : ITA เพื่อเป็นการกระตุ้นและยกระดับจิตสำนึกของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานนั้น ๆ ในการไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรมและมีความต่อเนื่อง อันจะส่งผลโดยตรงต่อการยกระดับ “ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)” ของประเทศไทยให้สูงขึ้นต่อไปในอนาคต

จากเหตุที่กฎหมายกำหนดวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุดังกล่าวไว้ข้างต้น ทำให้เกิดปัญหาขึ้นในการปฏิบัติงานจ้างก่อสร้างส่วนใหญ่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ใช้เกณฑ์ราคาในการพิจารณาคัดเลือกผู้รับจ้าง ซึ่งทำให้มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ได้ผู้ประกอบการที่เสนอราคาต่ำสุด ซึ่งเป็นราคาที่ต่ำกว่าราคากลาง และต่ำกว่าวงเงินงบประมาณโครงการก่อสร้างที่กำหนดไว้ค่อนข้างมาก แต่เมื่อผู้ประกอบการเข้ามาทำงานจริงตามสัญญาผู้ประกอบการมักจะไม่ปฏิบัติตามสัญญา จนเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการบอกเลิกสัญญาจ้างแก่ผู้ประกอบการขึ้น และมีการฟ้องร้องเป็นคดีขึ้นสู่ศาลปกครองและศาลยุติธรรม ซึ่งผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ยังคงมีความไม่เข้าใจในการปฏิบัติ และคณะกรรมการตรวจการจ้างยังมีความกังวลในการที่จะต้องอนุมัติเสนอบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างกรณีที่ผู้ประกอบการทำงานล่าช้า โครงการก่อสร้างไม่มีความก้าวหน้า เข้าดำเนินงานก่อสร้างไม่สม่ำเสมอ พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงกระบวนการบอกเลิกสัญญาจ้างงานก่อสร้าง เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบ หรือส่งผลเสียหายแก่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ในการใช้ประโยชน์ในอาคารที่ก่อสร้างหรือสิ่งสาธารณูปโภคต่าง ๆ ประกอบกับการดำเนินงานที่ผ่านมาเมื่อผู้ประกอบการไม่เข้าดำเนินงานตามสัญญาจ้างก่อสร้างหน่วยงาน หรือผู้ควบคุมงานก่อสร้าง มักจะรอให้ครบกำหนดระยะเวลาในสัญญาก่อนจึงจะดำเนินการบอกเลิกสัญญา ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเล็งเห็นได้ว่าการรอให้ครบกำหนด

ระยะเวลาในสัญญาเป็นการสิ้นเปลืองเวลาไปเปล่าในการก่อสร้างให้แล้วเสร็จ สูญเสียการใช้สอยประโยชน์ในอาคาร ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดหาผู้ประกอบการรายใหม่ มีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น

๑.๒ วัตถุประสงค์

เพื่อให้เจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง ผู้ควบคุมงาน นิติกร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบ หนังสือเวียนของกรมบัญชีกลางที่เกี่ยวข้อง ในการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้าง ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ลดความผิดพลาดในการทำงาน และเพื่อให้การปฏิบัติในการบอกเลิกสัญญางานจ้างก่อสร้างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

๑.๓ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นการออกแบบกระบวนการทำงานในการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างให้มีความชัดเจน เพื่อให้ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง ผู้ควบคุมงาน นิติกร และผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้ศึกษาและเป็นแนวปฏิบัติในการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างได้อย่างถูกต้อง

๑.๔ ขอบเขตของงาน

ครอบคลุมแนวทางการปฏิบัติงานในการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้าง การผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้าง ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นไปด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม ตรวจสอบได้ มีเอกสารหลักฐานอย่างเพียงพอ

๑.๕ คำนิยาม

สัญญาจ้างก่อสร้าง หมายความว่า สัญญาจ้างก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างสาธารณูปโภค และสิ่งปลูกสร้างอื่นใด และการซ่อมแซม ต่อเติม ปรับปรุง รื้อถอน ที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ดำเนินการตามกระบวนการจัดหาพัสดุ

การบริหารสัญญา หมายความว่า การควบคุม ตรวจสอบ และติดตามการปฏิบัติงาน การเบิกจ่ายเงิน การแก้ไขปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากสัญญานั้น ๆ ตลอดจนพิจารณาวินิจฉัย หรือทำความเข้าใจเพื่อเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งการแล้วแต่กรณี

คณะกรรมการตรวจการจ้าง หมายความว่า เจ้าหน้าที่ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบรายงานผลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง โดยตรวจสอบกับแบบรูปรายการ และข้อกำหนดในสัญญา

ผู้ควบคุมงาน หมายความว่า เจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ความชำนาญทางด้านช่างตามลักษณะงานก่อสร้างที่หัวหน้าหน่วยงานแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมงาน ให้เป็นไปตามแบบรูปรายการ และข้อกำหนดในสัญญาจ้าง

๒. แนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุง

๒.๑ กรอบแนวความคิดในการพัฒนา/ปรับปรุง

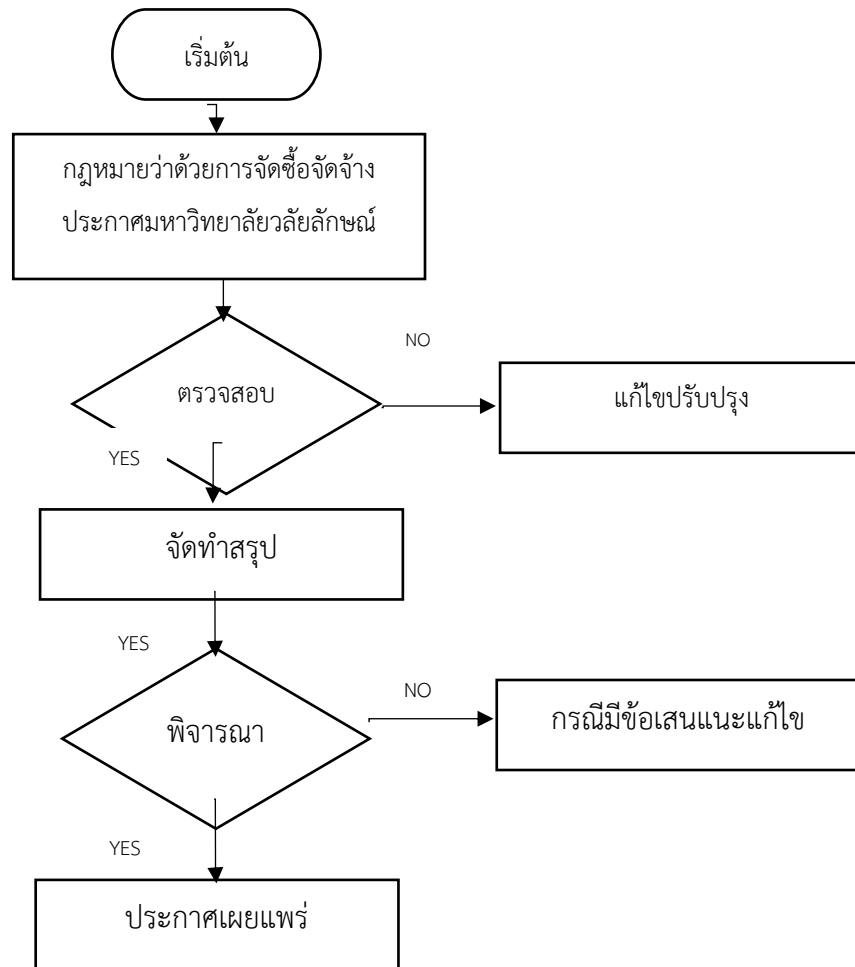
๒.๑.๑ การวางแผนและทบทวนสภาพปัจจุบัน (Plan-P)

เนื่องจากกระบวนการในการบอกเลิกสัญญาจ้างงานก่อสร้าง เพื่อเสนอผู้บริหารในการอนุมัติการบอกเลิกสัญญา ต้องมีการศึกษาข้อมูล รวบรวมข้อมูลให้รอบคอบ กระบวนการในการบอกเลิกสัญญาต้องกระทำให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่กฎหมายกำหนดในการพิจารณาบอกเลิกสัญญา หากดำเนินการไม่ถูกต้องก่อให้เกิดความเสียหายต่อมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เสียเวลา และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการดำเนินการใหม่หรือถูกฟ้องร้องดำเนินคดีได้

๒.๑.๒ การวิเคราะห์กระบวนการ ด้วย SIPOC Model

Supplier	Input	Process	Output	Customer
• ผู้บริหาร • เจ้าหน้าที่พัสดุ • เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้าง • คณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง • ผู้ควบคุมงาน • นิติกร	• กฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ	• ตรวจสอบกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐที่เกี่ยวข้อง แนวปฏิบัติในการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้าง • ตัวอย่างร่างหนังสือบอกเลิกสัญญา	• สรุปข้อมูลการปรับปรุง • จัดเก็บและเผยแพร่ในเว็บไซต์ของหน่วยงาน	• ผู้บริหาร • พนักงาน • นิติกร
ตัวชี้วัดนำ (Lagging Indicator) พระราชบัญญัติ • ระเบียบกระทรวงการคลัง • หนังสือเวียนกรมบัญชีกลาง • ประกาศมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	ตัวชี้วัดนำ (Lagging Indicator) เอกสารถูกต้องและครบถ้วนตามที่กำหนด	ตัวชี้วัดนำ (Lagging Indicator) เจ้าหน้าที่พัสดุ พนักงาน นิติกร บอกเลิกสัญญาได้อย่างถูกต้องครบถ้วน	ตัวชี้วัดนำ (Lagging Indicator) ตรวจสอบความถูกต้อง และเผยแพร่ให้หน่วยงานทราบเพื่อถือปฏิบัติตาม	ตัวชี้วัดนำ (Lagging Indicator) สามารถบอกเลิกสัญญาได้อย่างถูกต้อง

๒.๑.๓ แผนผังกระบวนการของงาน (Work Flow Chart) การปรับปรุงการบอกเลิกสัญญา
จ้างก่อสร้างและการดำเนินการภายหลังการบอกเลิกสัญญา

๒.๒ ขั้นตอนการพัฒนา/ปรับปรุง

๒.๒.๑ การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan)

แผนปฏิบัติการ กระบวนการปรับปรุงการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างและการดำเนินการภายหลัง
บอกเลิกสัญญา

ลำดับ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ปี ๒๕๖๗						
			มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑	หารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนพัสดุ ส่วน อาคารและสถานที่ ส่วนบริการกลาง	ส่วนนิติการ	✓						
๒	กำหนดวัตถุประสงค์ของกระบวนการ			✓					
๓	กำหนดผลลัพธ์/ตัวชี้วัดของกระบวนการ			✓					
๔	ออกแบบ/ปรับปรุงรูปแบบการทำงาน				✓				
๕	นำกระบวนการที่ออกแบบ/ปรับปรุงไปทดลอง ปฏิบัติ					✓			

ลำดับ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ปี ๒๕๖๓						
			มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๖	นำข้อคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องมาปรับปรุงแก้ไข						✓		
๗	เสนอหัวหน้าหน่วยงานให้ความเห็นชอบ						✓		
๘	นำกระบวนการที่ปรับปรุงไปปฏิบัติ (Doing)							✓	
๙	ติดตามและประเมินผล (Check)							✓	
๑๐	ทบทวนกระบวนการเพื่อปรับปรุง (Act)								✓

๒.๒.๒ การออกแบบ/ปรับปรุงกระบวนการและลงมือปฏิบัติ (Do-D)

๑. การกำหนดวัตถุประสงค์ของกระบวนการ

- เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ทำให้มีความคล่องตัวมากขึ้น
- เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้าง ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทราบและเข้าใจการดำเนินการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้าง ลดความผิดพลาดของการทำงาน

๒. การกำหนดผลลัพธ์/ตัวชี้วัดของกระบวนการ

Output :

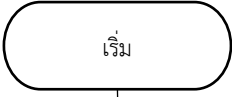
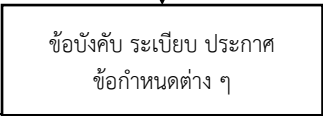
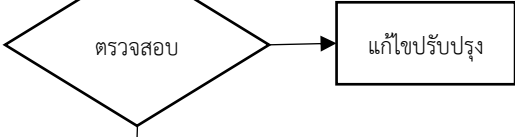
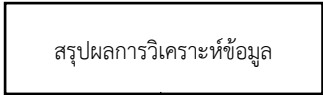
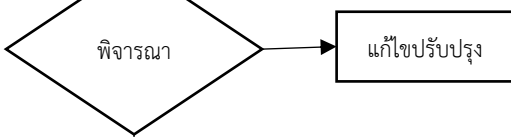
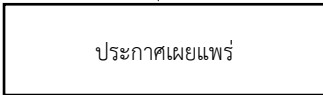
- มีขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีมาตรฐาน และชัดเจน
- มีกรอบระยะเวลาชัดเจนในการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้าง

Outcome :

- เจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง ผู้ควบคุมงาน นิติกร สามารถดำเนินการในการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างได้อย่างถูกต้อง
- มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ได้รับประโยชน์ลดปัญหาผู้รับจ้างไม่เข้าดำเนินการตามสัญญา และลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน

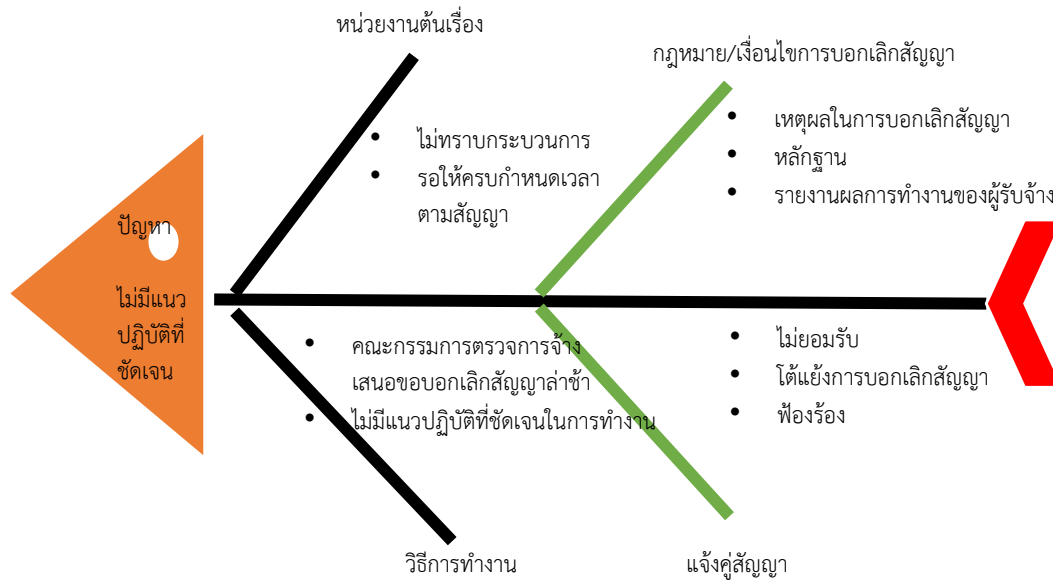
๓. การออกแบบ/ปรับปรุงกระบวนการ

กระบวนการปรับปรุงการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างที่ออกแบบ/ปรับปรุงใหม่

ลำดับ	กระบวนการ	รายละเอียด	ระยะเวลา
			
๑		กฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง ประกาศมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	๑ สัปดาห์
๒		ตรวจสอบหารือกับ ส่วนพัสดุ ส่วน อาคารและสถานที่ ส่วนบริการกลาง ที่ มีหน้าที่เกี่ยวกับงานจ้างก่อสร้าง	๑-๒ สัปดาห์
๓		จัดทำสรุปผลวิเคราะห์ผลการศึกษา ข้อมูล	๑ สัปดาห์
๔		นำเสนอที่ประชุมหน่วยงานเพื่อหารือ ร่วมกันกับรองอธิการบดีที่กำกับดูแล ส่วนนิติการ และส่วนพัสดุ และรับฟัง ความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง	๑ สัปดาห์
๕		เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วประกาศ เผยแพร่ให้หน่วยงานทราบและยึดถือ เป็นแนวปฏิบัติในการบอกเลิกสัญญา จ้างก่อสร้าง	๑ สัปดาห์
			

๓. ผลการพัฒนา/ปรับปรุง

๓.๑ ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของกระบวนการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างแบบเดิม

๓.๒ เปรียบเทียบกระบวนการเดิมกับกระบวนการใหม่

เปรียบเทียบกระบวนการใหม่และกระบวนการเดิม ในแต่ละขั้นตอน โดยการปรับปรุงกระบวนการให้สอดคล้องกับข้อกำหนดว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างมีความถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องนั้น เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการหรือคณะกรรมการตรวจการจ้างงานก่อสร้างไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนหรือคู่มือในการพิจารณาบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างที่ผู้ประกอบการไม่เข้าดำเนินการตามสัญญา หรือเข้าทำงานบ้างไม่เข้าทำงานบ้าง หรือทำงานล่าช้ากว่าแผนงานที่กำหนดไว้ ซึ่งที่ผ่านมาการดำเนินการเมื่อผู้ประกอบการไม่เข้าดำเนินการตามสัญญาคณะกรรมการตรวจการจ้างมีหนังสือเร่งรัดงานก่อสร้าง ประชุมติดตามโครงการ ตลอดจนให้ผู้ประกอบการนำส่งแผนการดำเนินงานโครงการใหม่ และรอจนกว่าจะครบกำหนดระยะเวลาในสัญญาจะมีหนังสือแจ้งจะบอกเลิกสัญญาและเรียกร้องค่าเสียหาย และเมื่อครบระยะเวลาดังกล่าวแล้วผู้ประกอบการมีหนังสือยินยอมชำระค่าปรับให้แก่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์โดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้นหลังค่าปรับเกินร้อยละสิบของวงเงินค่าจ้างก่อสร้างแล้ว หรือเกิน ๑๐๐ วัน นับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาสัญญา ซึ่งหากพิจารณากรอบระยะเวลาดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น เห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์สิ้นเปลืองเวลาไปเปล่าในการก่อสร้างให้แล้วเสร็จไปมาก สูญเสียโอกาสในการใช้สอยประโยชน์ในอาคารที่จ้างก่อสร้างเพื่อให้บริการสาธารณประโยชน์แก่นักศึกษาในด้านจัดการเรียนการสอน หากมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มีการบอกเลิกสัญญาหลังจากครบกำหนดระยะเวลาของสัญญาแล้วมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ยังต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดหาผู้ประกอบการรายใหม่ในการก่อสร้างงานดังกล่าวให้แล้วเสร็จ มีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นในการจ้างผู้รับจ้างรายใหม่ให้ดำเนินงานก่อสร้างให้แล้วเสร็จ และมีปัญหาอีกมากมายในกรณีบอกเลิกสัญญาดังกล่าว เช่น การรับประกันความชำรุดบกพร่อง การรับประกันสัญญา การเคลมประกันความชำรุดบกพร่อง การแก้ไขงานที่ทำไว้

ดังนั้น จากการกระบวนการที่ปรับปรุงดังกล่าวเห็นได้ว่า หากเจ้าหน้าที่พัสดุ หรือคณะกรรมการผู้ควบคุมงานจ้าง ผู้ควบคุมงาน พิจารณาแล้วเห็นว่าโครงการก่อสร้างใดที่ผู้ประกอบการไม่เข้าดำเนินงานก่อสร้างติดต่อกันเป็นเวลา ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และไม่แจ้งเหตุดังกล่าวให้มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ทราบ หรือผู้ประกอบการมีผลการดำเนินงานโครงการก่อสร้างล่าช้ากว่าแผนงานในอัตราร้อยละ ๒๕% ของโครงการ ก็ให้เจ้าหน้าที่พัสดุ หรือคณะกรรมการผู้ควบคุมงานจ้าง ผู้ควบคุมงานเสนอต่อผู้มีอำนาจในการขออนุมัติพิจารณาบอกเลิกสัญญาผู้ประกอบการดังกล่าวได้

๓.๓ ข้อดีและข้อเสีย/ข้อจำกัดของกระบวนการพัฒนา/ปรับปรุงใหม่

๓.๓.๑ การตรวจสอบผลการปรับปรุง (Check-C)

การปรับปรุงกระบวนการในการบอกเลิกสัญญาจ้างงานก่อสร้างโดยการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้บริหาร หน่วยงานต้นเรื่อง คณะกรรมการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่พัสดุ ก่อนที่จะมีการจัดทำแนวปฏิบัติหรือคู่มือในการบอกเลิกสัญญาจ้างงานก่อสร้าง เพื่อลดระยะเวลา และลดความผิดพลาดในการทำงาน

ข้อดี/ผลสำเร็จ

๑. สามารถลดระยะเวลาในการบอกเลิกสัญญาจ้างงานก่อสร้างได้จากเดิมมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ต้องรอให้ครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญาจนถึงจะดำเนินการบอกเลิกสัญญา เป็นเหลือระยะเวลาในการพิจารณาบอกเลิกสัญญา ๑๕ วัน หากผู้ประกอบการไม่เข้าดำเนินการ หรือดำเนินโครงการล่าช้ากว่าแผนงานร้อยละ ๒๕%

๒. สามารถลดทรัพยากรสำนักงานที่สิ้นเปลืองไปเปล่าโดยไร้ประโยชน์ ลดทรัพยากรบุคคลที่ต้องดำเนินงานดังกล่าว เนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้างของผู้ประกอบการได้

๓. คณะกรรมการตรวจการจ้าง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ ความเข้าใจในการบอกเลิกสัญญาจ้างงานก่อสร้างได้ดียิ่งขึ้น สร้างอำนาจการต่อรอง และการควบคุมการทำงานให้ผู้ประกอบการดำเนินงานให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาก่อสร้างได้ดีมากยิ่งขึ้น

ข้อจำกัด

ส่วนนิติการ ต้องมีการศึกษาข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการจัดทำและปรับปรุงคู่มือหรือแนวปฏิบัติดังกล่าวให้มีความสอดคล้องและเป็นปัจจุบัน

๓.๓.๒ การปรับปรุงแก้ไขและจัดทำมาตรฐาน (Action – A)

๑. การปรับปรุงแก้ไข

กระบวนการในการร่างขอบเขตงานจ้างก่อสร้าง กระบวนการในการร่างสัญญาจ้างก่อสร้าง ต้องพิจารณาและปฏิบัติให้ชัดเจนว่าหากผู้ประกอบการไม่เข้าดำเนินงานเกินกว่า ๑๕ วัน มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์จะดำเนินการพิจารณาบอกเลิกสัญญาจ้างดังกล่าวทันที โดยไม่ต้องรอให้ครบกำหนดระยะเวลาในสัญญาก่อน หรือไม่ควรรอให้ค่าปรับเกินกว่าร้อยละ ๑๐ ของวงเงินค่าจ้าง แล้วมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์จึงจะพิจารณาผ่อนปรนการปฏิบัติตามสัญญาให้ผู้ประกอบการ เหตุผลทั้งในทางการบริหารจัดการงบประมาณ การบริหารโครงการ และคดีความเพราะที่ผ่านมาเมื่อมีคดีขึ้นสู่การพิจารณาในชั้นศาล ศาลมักจะตีความมาเสมอว่าการผ่อนปรนระยะเวลาการดำเนินการตามสัญญา หรือถือว่าเป็นการยอมขยายเวลาก่อสร้างออกไปโดยไม่มี

กำหนดเวลา เมื่อผู้ประกอบการไม่เข้าดำเนินงานติดต่อกันในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดให้เป็นไปตามแผนงานของโครงการ หรือบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างเมื่อพ้นระยะเวลาของสัญญาแล้ว มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ไม่ได้ถือระยะเวลาในการก่อสร้างตามสัญญาเป็นสำคัญ เป็นเหตุให้ศาลไม่พิจารณาค่าเสียหาย และค่าปรับที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาดังกล่าวให้กับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ซึ่งถือว่ามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เสียหายเป็นอย่างยิ่ง

๒. การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน

การจัดทำคู่มือประกอบการปฏิบัติงานในการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างให้เป็นมาตรฐานและถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจกระบวนการในการบอกเลิกสัญญาได้อย่างถูกต้อง และมีผลผูกพันตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และประกาศของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมีผลในทางพิจารณาคดีในชั้นศาลด้วย

๔. สรุปและข้อเสนอแนะ

๔.๑ สรุปผลการดำเนินงาน

การพัฒนาปรับปรุงกระบวนการในการบอกเลิกสัญญาจ้างงานก่อสร้างของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เป็นกรณีศึกษา โดยเป็นการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานในการบอกเลิกสัญญาจ้างงานก่อสร้างที่สามารถลดระยะเวลาในการดำเนินงาน ลดทรัพยากรสำนักงาน และลดทรัพยากรบุคคลในการสิ้นเปลืองเวลาไปเปล่าให้กับผู้ประกอบการที่ไม่ความตั้งใจในการทำงานก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา เป็นการควบคุมและการบริหารสัญญาจ้างก่อสร้างให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งเป็นการบริหารสินทรัพย์ของหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้งาน เพิ่มประสิทธิภาพ และตอบสนองนโยบายการเติบโตของมหาวิทยาลัยในการรองรับการเรียนการสอน และการให้บริการสาธารณะด้านการศึกษาที่ทันสมัย มุ่งสู่เป็นมหาวิทยาลัยอันดับโลก

๔.๒ ข้อเสนอแนะ

จากผลการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการบอกเลิกสัญญาจ้างงานก่อสร้างของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ต้องมีระบบ กระบวนการ กรอบระยะเวลาที่เหมาะสม ในการดำเนินการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างที่ทำงานล่าช้า

๒. หน่วยงานต้นเรื่อง เจ้าหน้าที่พัสดุ คณะกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ควรรอให้ครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญาจ้างก่อสร้างถึงจะพิจารณาบอกเลิกสัญญา

๓. หน่วยงานต้นเรื่อง เจ้าหน้าที่พัสดุ คณะกรรมการตรวจการจ้างหรือผู้ควบคุมงาน ไม่ควรรอให้ค่าปรับเกินร้อยละสิบของค่าจ้างทั้งสัญญาก่อนถึงจะพิจารณาบอกเลิกสัญญา

๔. ต้องมีคู่มือหรือมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาบอกเลิกสัญญาจ้างงานก่อสร้างให้ถูกต้อง มีเหตุผลและหลักการตามกฎหมายรองรับในการบอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างภายในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

เอกสารอ้างอิง

- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๑๐ มาตรา ๑๐๓
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๓
- หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๘๓ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เรื่อง การซ่อมความเข้าใจการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๓
- หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๐๘ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการดำเนินการภายหลังหน่วยงานของรัฐบอกเลิกสัญญาซื้อหรือจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๔)
- ประกาศมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติสำหรับการตรวจรับงานซื้อ/งานจ้าง และมาตรการในการกำกับควบคุม ติดตามการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างในงานก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ เมื่อคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งได้ใช้สิทธิเลิกสัญญาแล้ว คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำต้องให้อีกฝ่ายหนึ่งได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม แต่ทั้งนี้จะให้เป็นที่ไม่เสื่อมเสียแก่สิทธิของบุคคลภายนอกหาได้ไม่

ส่วนเงินอันจะต้องใช้คืนในกรณีดังกล่าวมาในวรรคต้นนั้น ท่านให้บวกดอกเบี้ยเข้าด้วยคิดตั้งแต่วันที่รับไว้

ส่วนที่เป็นการทำงานอันได้กระทำไปและเป็นการยอมให้ใช้ทรัพย์สินนั้น การที่จะขอใช้คืน ท่านให้ทำได้ด้วยใช้เงินตามควรค่าแห่งการนั้น ๆ หรือถ้าในสัญญาที่กำหนดว่าให้ใช้เงินตอบแทนก็ให้ใช้ตามนั้น

การใช้สิทธิเลิกสัญญานั้นหากระทบกระทั่งถึงสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายไม่

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล:	นางสาววนิดา ศรีถาวร
ตำแหน่ง:	นิติกร
สังกัด:	ส่วนนิติการ
งานที่ได้รับมอบ:	งานกฎหมายศูนย์การแพทย์
ติดต่อ:	๐๗๕ ๔๗๗ ๐๕๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์:	wanida.sr@wu.ac.th

ประวัติการศึกษา

ปี ๒๕๖๑	นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายธุรกิจ ระหว่างประเทศ และธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปี ๒๕๕๘	ใบอนุญาตให้เป็นทนายความ
ปี ๒๕๕๖	สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ปี ๒๕๕๕	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์การทำงาน

ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘	นิติกร สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓	เจ้าหน้าที่กฎหมาย สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์